

KVPL I. FORDULÓ

Intézmény neve: _____

Intézmény címe: _____

Osztály: _____

Csapat neve: _____

Csapattagok neve: _____

_____

_____

Csapatkapitány: _____

Felkészítő tanár neve: _____

Felkészítő tanár elérhetősége:

e-mail: _____

telefonszám: _____

Beküldési határidő: 2019. november 8.

Kedves Versenyzők!

Ebben a tanévben 25. alkalommal rendezi meg iskolánk a Kecskemét Város Polgára Leszek vetélkedőt. Örömmel köszöntjük csapatotokat a versengők között! Az első forduló a város történetéhez kapcsolódik, a

MÚLTIDÉZŐ UTAZÁS címet viseli.

1. A Homoki-kápolnához egy legenda fűződik, melyet a közösségi emlékezet korunkig is megőrzött, s Hornyik János, a város történetének írója is megfogalmazott. E legenda irodalmi változatát Kovács Lajos készítette el, utalva Kecskemét egyetlen csodájára, mely István király látogatásakor történt. Olvassátok el a legendát az interneten http://mnl.gov.hu/mnl/bkml/multbanezo_13_1_0, vagy Székelyné Kőrösi Ilona Kecskeméti évszázadok című munkájában!

Meséljétek el a történetet úgy, mintha a király történetírói lennétek! Készítsetek miniatúrát, esetleg iniciálét is az eseményről!

Maximális pontot kapott a csapat, ha a legenda a Homoki kápolnáról István király korabeli történetmondó szemszögéből készült, és díszes kezdőbetűt és miniatúrát is tartalmazott a megoldás.

Kevesebb pont járt, ha a történetmondó szemszöge, valamint a miniatúra hiányzik, vagy a történet nem kerek.

2. Írjatok magyarázatot arról, miért mondhatjuk Kecskemét címeréről, hogy beszélő vagy névcímer!

Legyen meg a beszélő vagy névcímer fogalmának értelmezése.

3. A következő keresztrejtvény városunk helytörténetéhez kapcsolódik. A színes mezők betűinek összeolvasásával egy rigmus részletét kapjátok! Várjuk a folytatását is! A rejtvény minden helyes megoldása pontot ér!

1. Az „Aranykor” városépítő polgármestere.
2. Költő, aki városunkban tanulta a betűvetést, majd vándorszínészként is fellépett itt.
3. Ez a ház ad otthont a Bozsó Gyűjteménynek.
4. Ő nevezte a várost a „puszták metropoliszának”.
5. A szecessziós palota neve, mely bérháznak épült, ma pedig képtár és múzeum.
6. Az első kecskeméti nyomdász és nyomda tulajdonos.
7. A Tudomány és Technika Háza eredetileg.
8. A posztamens jelentése magyarul. A Kossuth-szoborét Tóry Emil építész tervezte.
9. Nagy Lajos király az 1368. október 2-án kelt oklevelében így említi a várost.
10. Zsoltárfordító, főbíró, kinek házánál egyezség született: „békesség a templom felől”.
11. 1848-tól Kecskemét első polgármestere, kormánybiztos, nemzetőr, főkapitány.
12. A városháza seccoit készítő művész.
13. Petőfi Sándor egyik Kecskeméten írt versének a címe.
14. A város szívében található templom e felekezeté.

1.					K	A	D	A											
2.		P	E	T	Ő	F	I												
3.					K	L	A	P	K	A									
4.					J	Ó	K	A	I										
5.		C	I	F	R	A													
6.							S	Z	I	L	Á	D	Y						
7.							Z	S	I	N	A	G	Ó	G	A				
8.				T	A	L	A	P	Z	A	T								
9.					O	P	P	I	D	U	M								
10.							V	É	G										
11.	H	A	J	A	G	O	S		I	L	L	É	S						
12.							S	Z	É	K	E	L	Y						
13.				E	M	L	É	N	Y										
14.					K	A	T	O	L	I	K	U	S						

4. Igaz vagy hamis? Döntsétek el az állításokról! Javítsátok ki a hibás mondatokat!

1848 márciusában már vonattal is lehetett a fővárosból Kecskemétre utazni.

Hamis, mert csak Ceglédig készült el.

Az 1848-as márciusi forradalom eseményei miatt Kecskeméten a középületeket, templomok tornyait nemzeti szín lobogókkal díszítették.

Igaz.

Kecskeméten nem lett divat a kokárda viselése a forradalmat követő napokban.

Hamis. A kokárda viselése divat volt, még gyöngyös is készült a forradalom miatt.

1848. március 17-én a kecskeméti városi közgyűlés összeült és elfogadta a 12 pontot.

Igaz.

A 12 pont verses magyarázatát Gömöry Frigyes ügyvéd készítette el.

Igaz.

Hornyik János kecskeméti történetíró tanúja volt, hogy a városháza előtt Horváth Pál olvassa „Petőfi dalát” (a Nemzeti dalt).

Igaz.

Kecskeméten 1848. március 15-én megkezdték a nemzetőrség szervezését.

Hamis, csak 1848. március 17-től kezdték a nemzetőrség szervezését.

1848. március 26-án, vasárnap délelőtt került sor a feliratkozott nemzetőrök felesketésére a városháza előtt.

Igaz.

5. **Séta a városban - naplóbejegyzés.** Fejezzétek be az alábbi, megkezdett történetet úgy, hogy bemutatójátok a kecskeméti életét, öltözködési szokásait! Sétáljatok egyet a város akkori főterén, utcáin, bemutatva az épületeket, amelyek mellett elhaladtok! Segítségére lehet: Lovas Dániel: Élet a régi Kecskeméten és Székelyné Kőrösi Ilona: Kecskemét anno... című könyve. A fogalmazás terjedelme maximum 15 mondat lehet.

1906. július 1-én, családommal egy ágyúlövésre ébredtünk kora reggel. Először megijedtünk, majd sietősen öltözni kezdtünk...

Útvonalatoktól függően a következő épületek mellett haladhattatok el: Városháza, Barátok temploma, Nagytemplom, Református templom, Zsinagóga, Szecessziós stílusban épült bérház, Szentháromság-szobor

6. **Készítsetek „arcképcsarnokot” kortársaitoknak a város szerintetek legérdekesebb 6 jeles emberéről! Az arcképük mellett mutassátok be röviden, de tartalmasan a választott 6 személy kecskeméti kötődését, tevékenységét!**

Választható jeles személyek:

Kada Elek, Noszlopy Gáspár, Koháry István gróf, Ferenczy Ida, Kocsis Pál, Katona József, Fényes Adolf, Mathiász János, Bozsó János, Leskowsky Albert, Tóth László, Hajagos Illés

Kada Elek: a város polgármestere 1897-1913 között. Ekkor épült a Városháza.

Noszlopy Gáspár: az önkényuralom idején összeesküvést tervezett a magyarországi körútra készülő Ferenc József ellen, ám a terv kitudódott, Noszlopyt és társait kivégezték.

gróf Koháry István: A város földesura, neki köszönhető a piaristák letelepedése Kecskeméten, és a piarista iskola megalapítása.

Ferenczy Ida: Erzsébet királyné kecskeméti származású felolvasónője. Kapcsolata Sisivel szinte baráti volt.

Kocsis Pál: kecskeméti szőlőnemesítő, érdeme a homoki szőlőtermesztés fejlesztése.

Katona József: Kecskeméten született neves drámaírónk, a Bánk bán szerzője.

Fényes Adolf: kecskeméti születésű festőművész. Főbb művei: Pletyka, Család, Háromkirályok

Mathiász János: a magyar és a világ szőlészeteinek és borászatának megmentőjeként végezte munkáját, amikor a filoxéra vész elpusztította a szőlőtőkét az egész világon. Grandiózus nemesítő munkába kezdett, 3700 fajtát nemesített.

Bozsó János: Munkácsy-díjas magyar festőművész, műgyűjtő és múzeumalapító.

Leskowszky Albert: Hangszerész, képzőművész, múzeum alapító.

Tóth László: Kecskemét polgármestere 1944 és 1948 között. Tevékeny újságíró volt.

Hajagos Illés: 1848-tól Kecskemét első polgármestere, kormánybiztos, nemzetőr, főkapitány.

Ha az arcképek hiányoznak, személyenként 1 pont levonás jár.

7. Egészítsétek ki az alábbi, Kecskemét kora újkori történetéről szóló szöveget a szükséges szavakkal!

1526 után kisebb török csapatok rajtaütésszerű portyázásai többször előfordultak, de török megszállás alá csak 1541 után került Kecskemét. A töröknek többféle adót, díjat,illetéket fizettek. A legnagyobb adót kitevő összeget derékadónak vagy a császár adajának nevezték. A különböző adók megfizetése mellett a kecskemétiakat gyakran kötelezték szekeres- és gyalogmunkára a törökök. Minden megpróbáltatás ellenére Kecskemét szépen fejlődött. A 15 éves háború időszakához kötődik a csodatévő kaftán legendája. Történet szerint a kecskemétiak egy csauszt kértek a szultántól, azonban a szultán egy köntöst adományozott nekik.

1680/1683-ban a szultán engedélyével a kecskemétiak megépíthették a tűzvész során elpusztult templom helyett új, ma is álló templomukat.

A XVIII. század elején a kecskeméti reformátusok iskolája már hagyományokkal rendelkező intézmény volt. A város akkori földesurának, Koháry István grófnak a legjelentősebb ténykedése a katolikus lakosság érdekében a piarista rendház és iskola alapítása volt. A városba 1715-ben érkeztek az első piaristák. 1735-ben már az új templomot is használták, az iskola már négy osztállyal működött.

Elődeink gyakran álltak tehetetlenül a járványos betegségekkel szemben, melyeknek ellenszerét nem ismerték. Kecskeméten az utolsó nagy pestisjárvány 1739-40-ben tartotta rettegésben a város lakosait.

8. Találjátok ki, milyen eseményre utalnak az alábbi képek! A képeket és a hozzájuk tartozó eseményeket tegyétek időrendi sorrendbe!

1739-40-ben pestisjárvány tombol Kecskeméten, amelynek emlékére 1742-ben a lakosok szobrot emeltek.

1906-ban felavatták a főtéren Kossuth Lajos szobrát./ Kossuth toborzó beszédet tartott a város piacterén 1848 szeptember 25-én.

1911. július 8-án földrengés sújtotta Kecskemétet.

1684-ben felszentelték a szultán engedélyével épült református templomot.

futóhomokot termőtalajjá varázsolni.

A XIX. század végén szőlőtelepítéssel igyekeztek a

1791- ben Kecskeméten született Katona József, a Bánk bán szerzője.

2019-20: A Béke Általános Iskola már 25 éve rendezi meg a Kecskemét Város Polgára Leszek városi vetélkedőt.

Kada Elek a város polgármestere 1897-1913-ig.

Miklós-templom.

A város legrégebbi épülete a XIII. század végén épült Szent

2012-ben megkezdődött az autógyártás Kecskeméten a Mercedes gyár A és B modelljeinek gyártásával.

A logikailag helytálló sorrendet minden esetben 1 ponttal értékeltük. Sorrend hiánya képenként 1 pont levonást eredményezett.